

Patchouli

Eteriska oljor

Pogostemon cablin (*patchouli*)

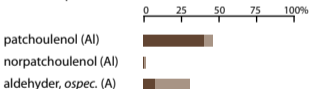
Om växten

Patchouli är en kransblommig växt som växer till en meterhög buske. Den frodas i Asiens tropiska regioner och odlas för framställning av olja. Till utseendet påminner patchouliblader något om svenska brännässlor.

Oljans beståndsdelar

Oljan består till största delen av *patchoulol* - en komplicerad alkohol som fått sitt namn efter växten. Det viktigaste doftämnet *norpatchoulenol* är knappt spårbart med en koncentration på 0,4-0,6%.

Framställning av olja

Den traditionella metoden att framställa patchouliolja börjar med att bladen lufttorkas. När de inte längre avger fuktighet pressas de ihop i högar i vilka en svag jäsning inträder.

Jäsningen öppnar cellväggarna vilket gör att oljan kan utvinnas med ångdestillation. En modernare

metod är att skålla bladen med mycket het vattenånga innan själva destillationen.

Oljan är gulbrun till mörkt brun och mycket tjockflytande.

Traditionell användning

Patchouli har framför allt använts som malmedel. När exklusiva tyger som siden och kashmir exporterades till Europa packades de i lårar som innehöll patchouliblad. När moderna bekämpningsmedel började användas upptäckte handelsmännen att deras tyger inte längre gick att sälja. Doften av patchouli var så typisk att den blivit en garanti för tygets äkthet.

Inom kinesisk naturmedicin används blad och olja bland annat för behandling av huvudvärk, illamående och buksmärtor. Oljan är även vanlig i hårvårdsprodukter.

Patchouli är en av de viktigaste råvarorna inom parfymindustrin. Den unika jordiga doften används ofta som basnot i herrparfymer, men framför allt värderas patchoulin som en stabil fixatör.

Hälsovarningar

Patchouliolja är ogiftig och irriterar inte huden.

Patchouli i hemmet

Den tunga orientaliska doften har sedan 60- och 70-tal varit populär både i olje- och rökelseform. Patchouli anses vara avslappnande och används ofta vid stress. Doften har även ett rykte som afrodisiakum.